

[Per Stig Møller]

afgørende, at vi bevæger os længere frem mod stadig sikrere og tryggere menneskerettigheder, og at man undgår vanærende straf eller vanærende behandling, hvis man skulle være fængslet.

Derfor går vi også ind for, at der oprettes en komité, som kan undersøge, om klagerne er korrekte, og kan offentliggøre resultatet. Det er det, vi også ønskede at føre ind i den proces, vi talte om under forrige punkt på dagsordenen.

Det er meget vigtigt, som der står i artikel 8, at komiteen uden opsyn kan udspørge personer, der er berøvet deres frihed. Og det er lige så vigtigt, som der står i artikel 10, at komiteen efter hvert besøg blandt dem, der har klaget, kan offentliggøre en beretning, således at man fuldstændig kan inddrage verdensoffentligheden og rette dens øjne på den umenneskelige behandling, som jeg bl.a. talte om under sidste punkt på dagsordenen. Det betyder så også, at man med et flertal kan beslutte at offentliggøre den på trods af et lands forsøg på at forhindre det.

Jeg tror derfor, det er et meget væsentligt skridt i retning af at forbedre vilkårene for afvigerne, for folk med en anden mening, en anden tro, og sikre, at de ikke får den behandling, som vi kan læse om i den ene beskrivelse efter den anden af vilkårene i lande, som man i øvrigt kalder civiliserede.

Derfor går vi ind for denne Europarådskonvention og håber på, at den får virkning i kraft af det nye organ, der er kommet, som vi håber smitter af på andre internationale organer.

Inger Harms (SF):

SF kan naturligvis støtte, at Danmark ratificerer Europarådskonventionen. Det er ikke så længe siden, jeg spurgte udenrigsministeren, hvornår vi kunne forvente at Danmark ratificerede denne konvention. Det er jo et stykke tid siden, vi undertegnede den; det var den 26. november 1987. Men nu sker det altså.

Ministeren gør i fremsættelsestalen opmærksom på, at ratifikationen ikke vil medføre udgifter, men derimod ikke på, om konventionen, der faktisk er trådt i kraft, har indflydelse på dansk lovgivning. Det sker så senere i bemærkningerne, side 17, hvor justitsministeren oplyser, at dansk ratifikation ikke forudsætter ændringer i dansk lovgivning. Men det vil jeg vende tilbage til.

Når jeg var så ivrig og spurgte til, hvordan det gik med denne ratifikation, så var det bl.a., fordi tyrkiske parlamentarikere i Europarådets Parlamentariske Forsamling stillede spørgsmål til andre medlemslandes manglende ratifikation og nærmest brystede sig af at være det første medlemsland til at ratificere denne konvention.

Så var det jo, man ikke vidste, om man skulle le eller græde, thi netop Tyrkiet anklages jo gang på gang for at udøve tortur, sidst i en rapport fra Amnesty International af 13. januar 1989, hvori der tales om udstrakt brug af systematisk tortur i Tyrkiet, til trods for at Tyrkiet i 1983 fik en civil regering, og til trods for at Tyrkiet i februar 1988 ratificerede Europarådskonventionen og i august 1988 ratificerede FN-konventionen om samme emne. Så er det jo, man spørger sig selv, hvilken nytte det er til med sådan en konvention, når man bryster sig af at være den første, der ratificerer, og alligevel ændrer det ikke ret meget.

Her bliver jeg nødt til at nævne de 10 millioner kurdere, der lever i Tyrkiet. Kurdernes selvstændige kamp mod den tyrkiske undertrykkelse bliver af den tyrkiske regering besvaret med omfattende dødsdomme mod kurdere. Falske anklager, militær- og politirapporter fra forhør under tortur udgør grundlaget for de mange dødsdomme mod kurderne.

Jeg har haft den oplevelse to gange inden for en måned at besøge Tyrkiet. Første gang overværede jeg retssagen mod de to fagforeningsledere Kutlu og Sargin, som begge hævder at have været udsat for tortur. Anden gang var jeg regeringens gæst som medlem af Europarådets Committee on Parliamentary and Public Relations. Det var i sandhed at opleve et land fra to forskellige sider.

Under Europarådsbesøget, hvor vi havde drøftelse med indenrigsministeren og andre repræsentanter for regeringen på embedsmandsniveau, bad vi om eksempler på, at politifolk var blevet anklaget og dømt for at udøve tortur. Det kunne vi ikke få. De afviste også, at der fandt systematisk brug af tortur sted, men ville ikke tilbagevise, at tortur fandt sted. Jeg ser så i dagbladet Politikens leder mandag den 13. januar 1989 efter udenrigsministerens besøg, at den tyrkiske indenrigsminister hævder ikke at kende noget til hverken konventionen eller udsendte cirkulærer derom. Det forekommer me-